

การลงทุนโดยตรงออกไปยังต่างประเทศและการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ของประเทศไทย

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

หลังจากปี 1990 เมื่อผ่านพ้นช่วงวิกฤตเศรษฐกิจมาแล้ว หลายประเทศก็ได้เริ่มมาให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการในประเทศหันไปลงทุนในต่างประเทศ หรือส่งเสริมให้มี Outward foreign direct investment (OFDI) มากขึ้น เพราะเห็นว่าเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการในประเทศ โดยสามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตด้วยการเข้าไปลงทุนตั้งโรงงานการผลิตในประเทศที่มีทรัพยากรการผลิตที่มีราคาถูกกว่า รวมทั้งถือเป็นการเปิดช่องทางในการแสวงหาตลาดใหม่ๆ การได้มาซึ่งเทคโนโลยี และการเข้าสู่ตลาดในต่างประเทศโดยการเข้าไปผลิตสินค้าในประเทศนั้นๆ แทนการส่งออก ซึ่งเป็นการช่วยลดต้นทุนค่าขนส่งและต้นทุนการนำสินค้าเข้าไปขายในประเทศนั้นๆ จากแนวโน้มการเพิ่มขึ้นในบทบาทของการลงทุนในต่างประเทศของประเทศกำลังพัฒนาหลายๆ ประเทศดังกล่าว จึงนำมาซึ่งประเด็นคำถามสำหรับงานวิจัยที่น่าสนใจว่า OFDI ที่เพิ่มขึ้นมากเหล่านี้มีความสัมพันธ์หรือมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศผู้ลงทุน (home countries) อย่างไร และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง OFDI ที่เพิ่มขึ้นมากของเศรษฐกิจไทยมีความสัมพันธ์หรือมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยอย่างไร การศึกษานี้ได้ใช้ทั้งวิธีภาคตัดขวาง (panel data) และ อนุกรมเวลา (time series) เพื่อหาผลกระทบของ OFDI ต่อการเติบโตของเศรษฐกิจไทย

วิธีภาคตัดขวางเน้นไปที่การศึกษาผลกระทบของการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศในแถบเอเชีย ข้อมูลภาคตัดขวางจึงประกอบไปด้วยข้อมูลจากสองกลุ่มประเทศในเอเชีย กลุ่มแรกประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ ประเทศไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และกลุ่มที่สองคือประเทศอื่นในเอเชีย ได้แก่ ประเทศจีน ญี่ปุ่น เกาหลี ฮองกง ไต้หวัน และสิงคโปร์ ข้อมูลภาคตัดขวางอยู่ในช่วงเวลา 1980 – 2013 พบว่าสำหรับ ประเทศไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ OFDI มีผลทางบวกต่อการขยายตัวของ GDP การเพิ่มขึ้นของ OFDI 10 เปอร์เซ็นต์ ทำให้เศรษฐกิจขยายตัว อยู่ที่ 0.026 ถึง 0.032 สำหรับกลุ่มประเทศ จีน ญี่ปุ่น เกาหลี ฮองกง ไต้หวัน และสิงคโปร์ พบว่าการเพิ่มขึ้นของ OFDI 10 เปอร์เซ็นต์ ทำให้เศรษฐกิจขยายตัว อยู่ที่ 0.165 ถึง 0.19 เปอร์เซ็นต์ จะเห็นว่า OFDI มีผลทางบวกต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจในกลุ่มหลังมากกว่ากลุ่มแรก เมื่อพิจารณาผลกระทบของ OFDI ต่อการขยายตัวของ GNP พบว่าสำหรับกลุ่มประเทศ ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ OFDI ไม่มีต่อการขยายตัวของ GNP และในทำนองเดียวกัน สำหรับกลุ่มประเทศ จีน ญี่ปุ่น เกาหลี ฮองกง ไต้หวัน และสิงคโปร์ OFDI ไม่มีผลต่อการขยายตัวของ GNP การศึกษาผลกระทบของการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศต่อการลงทุนในประเทศ พบว่า สำหรับ สำหรับกลุ่มประเทศ ประเทศไทย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย ผลกระทบของ OFDI

ต่อ การลงทุนในประเทศ ให้ผลที่ยังสรุปไม่ได้ ในขณะที่ประเทศจีน ญี่ปุ่น เกาหลี ฮองกง ไต้หวัน และสิงคโปร์ OFDI ไม่มีผลกระทบต่อการขยายตัวของการลงทุน

สำหรับวิธีการวิเคราะห์แบบอนุกรมเวลา (time series analysis) ศึกษาเฉพาะผลกระทบของการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของประเทศไทยมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย ใช้ข้อมูลช่วงเวลา 1990 – 2013 พบว่าถ้า OFDI ของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 GDP ของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.56 ในระยะยาวและเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.03 ในระยะสั้น ในส่วนของการศึกษาผลกระทบของการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของไทยต่อ GNP ถ้า OFDI เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ในระยะยาว GNP ประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.71 แต่ในระยะสั้น OFDI ไม่มีผลกระทบต่อ GNP สำหรับผลกระทบของการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศของไทยต่อการลงทุนในประเทศ จากการศึกษาพบว่า ในระยะยาวถ้า OFDI เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 การลงทุนภายในประเทศของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.96 ในระยะสั้นการเพิ่มขึ้นของ OFDI ร้อยละ 10 ทำให้การลงทุนภายในประเทศของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.8

จากผลการศึกษาที่ได้ อธิบายได้ว่าผลกระทบของ OFDI ต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจไทยมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย แม้ว่าการลงทุนโดยตรงยังต่างประเทศของไทยเพิ่มขึ้นอย่างมากเป็นลำดับในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา แต่เมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน อาทิเช่น ประเทศสิงคโปร์ หรือ ประเทศมาเลเซีย นับได้ว่ายังน้อยกว่ามาก แนวนโยบายสนับสนุนประกอบกับกลยุทธ์ที่ชัดเจนและต่อเนื่องจากภาครัฐเป็นสิ่งจำเป็น แนวนโยบายจึงควรเน้นส่งเสริมธุรกิจที่ไปลงทุนในต่างประเทศให้ได้รับประโยชน์จากขีดความสามารถทางการแข่งขันจากการลงทุน สนับสนุนให้มีการเข้าถึงเทคโนโลยีขั้นสูงจากต่างประเทศ การรับเอาความรู้ด้านการวิจัยและพัฒนาจากบริษัทในต่างประเทศเพื่อนำมาประยุกต์ใช้และต่อยอดการผลิตสินค้าภายในประเทศให้มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นได้